
STAALNAME - 24 UURS URINE

Opgesteld door: Nancy Sypré

Beoordeeld door: DOC Manager Laboratoriumgeneeskunde, Verantwoordelijken WP
bloedafnamedienst, Verantwoordelijken WP pre- & post-analyse

Goedgekeurd door: Verantwoordelijk KB Monsterafname (labo & ziekenhuis) en aderlating

1. DOELSTELLING

Deze procedure beschrijft de werkwijze voor afname van een 24-uurs urinecollectie.

2. TOEPASSINGSGEBIED

Deze SOP is van toepassing voor Campus SFX; SJ / Medische zorgen; Chirurgische verpleegafdelingen; Dagziekenhuizen; Geriatrische verpleegafdelingen; Intensieve zorgen en spoedgevallen; Interne verpleegafdelingen; Kinderafdelingen; Maternale verpleegafdelingen; Operatiekwartier; Psychiatrische verpleegafdelingen; Revalidatie verpleegafdelingen

Deze SOP is bestemd voor Verpleegkundigen; Vroedvrouwen; Zorgkundigen.

3. DEFINITIES EN AFKORTINGEN

Zie document [AZKBDIN00017](#) "Lijst algemeen gebruikte afkortingen".

Zie document [AZKBDIN00018](#) "Lijst algemeen gebruikte definities".

24-uurs urinecollectie	Het doel is alle urine te verzamelen die tijdens 24 uur door de nieren wordt aangemaakt. Het verzamelen van urine gedurende 24 uur is nodig voor de evaluatie van de urineproductie en de nierfunctie.
------------------------	--

4. PRINCIPE

Staalafneming en collectie van secreties en excreties.

4.1 Indicaties

Evaluatie van de urineproductie en de nierfunctie.

4.2 Contra-indicaties

NVT

4.3 Mogelijke verwickelingen

NVT

5. BENODIGDHEDEN

Collectierecipiënt lichtondoorlatend (te bekomen op laboratorium)

Afzonderlijke collectie op aangezuurde urine noodzakelijk voor:

- (Nor)metanefrines
- Catecholamines
- 5-HIAA

Aangezuurd recipiënt af te halen op het laboratorium

6. VEILIGHEID EN MILIEU

Er moet gewerkt worden volgens de geldende richtlijnen van de op het laboratorium gehanteerde algemene veiligheidsvoorschriften (zie SOP [AZKBAPR00007](#)).

7. PROCEDURE

7.1.1 Voorbereiding

- Een onjuiste patiëntvoorbereiding of patiëntidentificatie kan leiden tot foutieve resultaten en zo aanleiding geven tot verkeerde medische beslissingen. Controleer steeds de juiste identiteit van de patiënt en voorzie een volledig en correct ingevuld aanvraagformulier. Op het aanvraag-formulier/cyberlab moet de collectieduur (24u) duidelijk vermeld worden.
- Voorzie het benodigde materiaal. Informeer de patiënt over de afname-instructies.
- Patiëntenbrochure:
[KCPADEX00003 Brochure 24 uren urine](#)

7.1.2 Uitvoering

- De eerste ochtendurine wordt geloosd in het toilet en weggespoeld. Noteer startdatum en starttijdstip op het recipiënt en op de aanvraagbrief .
- Verzamel vanaf dit moment, de komende 24 uur, alle verdere urine in het recipiënt. Gaat er urine verloren dan dient men opnieuw te starten met het verzamelen in een leeg recipiënt, op een nieuw tijdstip.
- De volgende ochtend dient op hetzelfde tijdstip als de voorgaande dag de eerste ochtendurine wel aan de verzamelfles toegevoegd te worden. Het gaat immers om urine die in de voorgaande uren, dus binnen de 24 uur van de collectie, door de nieren gevormd werd.
- Indien in 24 uur meer urine wordt geproduceerd dan er in één recipiënt past, dan dient men verder te gaan met een volgend recipiënt.
- Het recipiënt wordt gedurende de volledige collectie op een koele, donkere en schone plaats bewaard (bij voorkeur in de koelkast 2°-8°C)
- *Opgelet: indien het recipiënt aangezuurd is, wordt aan de patiënt een klein leeg urinepotje meegegeven voor de collectie. Na iedere afname van urine wordt deze voorzichtig overgegoten in het aangezuurde recipiënt.
Bij aanraking van het zuur met de ogen of de huid, onmiddellijk overvloedig met water spoelen en deskundig medisch advies inwinnen!*

7.1.3 Nazorg

- Zorg ervoor dat het collectierecipiënt goed gesloten is. Reinig indien nodig de buitenkant van het recipiënt en zorg voor een correcte labeling (zie Procedure 'Indienen laboratoriumaanvragen').
- Het recipiënt wordt zo snel mogelijk naar het laboratorium gebracht samen met de aanvraagbrief/cyberlab. Ondertussen dient het recipiënt op **koelkasttemperatuur (2°-8°C)** bewaard te worden voor **max. 24 uur**.

8. OPMERKINGEN

- Indien creatinine klaring is aangevraagd, dient tevens 2.5 mL serum te worden afgenomen.
- Vermijd indien mogelijk een urinecollectie gedurende de menstruatie.

9. NOODPROCEDURE

NVT

10. VERWIJZINGEN

Nummer	Titel
AZKBDIN00017	Lijst algemeen gebruikte afkortingen
AZKBDIN00018	Lijst algemeen gebruikte definities
AZKBAPR00007	Veiligheidshandboek
KCPADEX00003	Brochure 24 uurs urine